

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده میگوی کشور

عنوان:

**تدوین اطلس پرتاران آبهای ایرانی خلیج فارس و
معرفی گونه‌های مستعد در صنعت آبرزی پروری**

مجری:

مسلم شریفی نیا

شماره ثبت

۶۵۸۴۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده میگوی کشور

عنوان طرح/پروژه: تدوین اطلس پرتاران آبهای ایرانی خلیج فارس و معرفی گونه های مستعد در صنعت
آبزی پروری

کد مصوب: ۹۹۱۱۴۵-۰۴۹-۱۲-۸۰-۲

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: مسلم شریفی نیا

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری: مسلم شریفی نیا

نام و نام خانوادگی همکار(ان): آرش حق شناس، مهرزاد کشاورزی فرد، خسرو آئین جمشید، عقیل دشتیان نسب،

فریدون عوفی، احسان کامرانی، محمدرضا میرزائی، کیوان اجلائی خانقاه، فرحناز کیان ارثی ننادگانی،

هوشنگ انصاری، علی قوام پور، عصمت سلیمی، محمد متین فر

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): -

محل اجرا: استان بوشهر

تاریخ شروع: ۱۳۹۹/۱۲/۱

مدت اجرا: ۲ سال و ۶ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۳

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع
است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: تدوین اطلس پرتاران آب های ایرانی خلیج فارس و

معرفی گونه های مستعد در صنعت آبی پروری

کد مصوب: ۹۹۱۱۴۵-۰۴۹-۱۲-۸۰-۲

شماره ثبت (فروست): ۶۵۸۴۲ تاریخ: ۱۴۰۳/۵/۲۰

با مسئولیت اجرایی جناب آقای مسلم شریفی نیا دارای مدرک

تحصیلی دکتری تخصصی در رشته زیست شناسی دریا می باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش اکولوژی منابع آبی در تاریخ

۱۴۰۳/۴/۲۴ مورد ارزیابی و بارتبه خوب تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت عضو هیئت علمی در پژوهشکده میگوی کشور مشغول بوده

است.

صفحه	«فهرست مندرجات»	عنوان
۱	چکیده
۲	۱- مقدمه
۳	۱-۱- ضرورت و اهمیت اجرای طرح
۵	۲-۱- مروری بر ادبیات و پیشینه تحقیق
۷	۲- مواد و روش‌ها
۷	۱-۲- منطقه مورد مطالعه
۸	۲-۲- مواد و وسایل مورد نیاز جهت نمونه برداری و شناسایی
۸	۳-۲- مطالعات میدانی
۹	۴-۲- بررسی آزمایشگاهی
۱۰	۳- نتایج
۱۰	۱-۳- خانواده Sternaspidae
۱۰	<i>Sternaspis scutata</i>
۱۱	<i>Sternaspis scutata</i>
۱۲	<i>Sternaspis thorsoni</i>
۱۲	<i>Sternaspis affinis</i>
۱۳	۲-۳- خانواده Spionidae (کرم‌های Palp)
۱۳	<i>Paraprionospio pinnata</i>
۱۳	<i>Prionospio henrik</i>
۱۴	<i>Prionospio sexoculata</i>
۱۴	<i>Spio</i> sp.
۱۵	<i>Prionospio</i> sp.
۱۵	<i>Prionospio pinnata</i>
۱۶	<i>Scolelepis squamata</i>
۱۶	<i>Scolelepis</i> sp.
۱۷	<i>Prionospio japonica</i>
۱۷	<i>Laonice</i> sp.1
۱۸	<i>Marenzelleria</i> sp.
۱۸	<i>Laonice</i> sp.2
۱۹	<i>Scolelepis squamata</i>

۱۹	Orbiniidae خانواده ۳-۳
۱۹	<i>Scoloplos</i> sp.1
۲۰	<i>Scoloplos</i> sp.2
۲۰	<i>Scoloplos</i> sp.3
۲۱	<i>Scoloplos</i> sp.4
۲۱	<i>Phylo</i> sp.1
۲۲	<i>Leitoscoloplos</i> sp.
۲۲	<i>Phylo</i> sp.2
۲۳	Heterospionidae خانواده ۴-۳
۲۳	<i>Heterospio</i> sp.
۲۴	Magelonidae خانواده ۵-۳
۲۴	<i>Magelona longicornis</i>
۲۴	<i>Magelona cincta</i>
۲۵	<i>Magelona</i> sp.1
۲۵	<i>Magelona</i> sp.2
۲۶	<i>Magelona pacifica</i>
۲۶	<i>Magelona longicornis</i>
۲۷	Cirratulidae خانواده ۶-۳
۲۷	<i>Chaetozone</i> sp.1
۲۷	<i>Chaetozone</i> sp.2
۲۸	<i>Chaetozone</i> sp.3
۲۸	<i>Chaetozone</i> sp.4
۲۹	<i>Chaetozone</i> sp.5
۲۹	<i>Chaetozone</i> sp.6
۳۰	<i>Chaetozone setosa</i>
۳۰	<i>Cirriformia</i> sp.
۳۰	<i>Cirratulus</i> sp.1
۳۱	<i>Cirratulus</i> sp.2
۳۱	<i>Cirratulus</i> sp.3
۳۲	Cossuridae خانواده ۷-۳
۳۲	<i>Cossura pygodactylata</i>
۳۲	<i>Cossura</i> sp.1

۳۳ Sabellidae خانواده ۸-۳
۳۳ <i>Perkinsiana anodina</i>
۳۳ <i>Jasmineira elegans</i>
۳۴ <i>Jasmineira elegans</i>
۳۴ <i>Jasmineira elegans</i>
۳۴ <i>Euchone</i> sp.
۳۵ <i>Sabella</i> sp.1
۳۵ <i>Fabricia</i> sp.
۳۶ <i>Sabella</i> sp.2
۳۶ <i>Fabricia stellaris</i>
۳۷ <i>Chone</i> sp.
۳۷ <i>Parasabella aberrans</i>
۳۸ <i>Branchiomma</i> sp.
۳۹ Trichobranchidae خانواده ۹-۳
۳۹ <i>Terebellides persiae</i>
۳۹ <i>Terebellides persiae</i>
۴۰ <i>Terebellides hutchingsae</i>
۴۰ <i>Terebellides</i> sp.
۴۱ Terebellidae خانواده ۱۰-۳
۴۱ <i>Polycirrus aurantiacus</i>
۴۱ Ampharetidae خانواده ۱۱-۳
۴۱ <i>Amphicteis floridus</i>
۴۲ <i>Melinna palmate</i>
۴۲ <i>Amphicteis</i> sp.1
۴۳ <i>Amphicteis</i> sp.2
۴۳ <i>Amphicteis</i> sp.3
۴۴ <i>Tharyx tierralobos</i>
۴۴ <i>Tharyx</i> sp.1
۴۵ <i>Tharyx</i> sp.2
۴۵ <i>Tharyx</i> sp.3
۴۶ <i>Tharyx</i> sp.4
۴۶ <i>Tharyx</i> sp.5

۴۷	Glyceridae - خانواده ۱۲-۳
۴۷	<i>Glycinde</i> sp.1
۴۷	<i>Glycera</i> sp.1
۴۸	<i>Glycera tessellata</i>
۴۸	<i>Glycinde gurjanovae</i>
۴۹	<i>Glycinde</i> sp.
۴۹	<i>Glycera americana</i>
۵۰	<i>Glycera</i> sp.2
۵۰	<i>Glycera</i> sp.3
۵۰	<i>Glycera</i> sp.4
۵۱	Serpulidae - خانواده ۱۳-۳
۵۱	<i>Spirobranchus kraussii</i>
۵۱	Goniadidae - خانواده ۱۴-۳
۵۱	<i>Goniada</i> sp.1
۵۲	<i>Goniada</i> sp.2
۵۳	Hesionidae - خانواده ۱۵-۳
۵۳	<i>Hesiocaeca</i> sp.1
۵۴	<i>Parahesion</i> sp.
۵۴	<i>Hesiocaeca</i> sp.2
۵۵	Maldanidae - خانواده ۱۶-۳
۵۵	<i>Nicomache trispinata</i>
۵۵	<i>Bogaea</i> sp.
۵۶	<i>Euclymene</i> sp.1
۵۶	<i>Petaloclymene</i> sp.
۵۶	<i>Clymenella</i> sp.1
۵۷	<i>Praxillura</i> sp.1
۵۷	<i>Praxillura</i> sp.2
۵۷	<i>Praxillura</i> sp.3
۵۸	<i>Praxillura</i> sp.4
۵۸	<i>Praxillura</i> sp.5
۵۸	<i>Maldane</i> sp.1
۵۹	<i>Euclymene</i> sp.2

٥٩	<i>Euclymene</i> sp.3
٥٩	<i>Praxillella gracilis</i>
٦٠	<i>Microclymene</i> sp.1
٦٠	<i>Microclymene</i> sp.2
٦١	<i>Clymenura</i> sp.1
٦١	<i>Notoproctus</i> sp.1
٦١	<i>Notoproctus</i> sp.2
٦٢	<i>Praxillella</i> sp.6
٦٢	<i>Maldane</i> sp.2
٦٢	<i>Nicomache</i> sp.
٦٣	<i>Clymenella</i> sp.2
٦٣	<i>Praxillella gracilis</i>
٦٤	<i>Maldanella</i> sp.
٦٤	<i>Euclymene lumbricoides</i>
٦٤	<i>Clymenella</i> sp.3
٦٥	<i>Clymenella</i> sp.4
٦٥	<i>Clymenella</i> sp.5
٦٥	<i>Maldane</i> sp.3
٦٦	<i>Maldane</i> sp.4
٦٦	<i>Maldane</i> sp.5
٦٧	<i>Eupraxillella</i> sp.1
٦٧	<i>Eupraxillella</i> sp.2
٦٨	Onuphidae - خانواده ٣-١٧-٣
٦٨	<i>Paradiopatra quadricuspis</i>
٦٨	<i>Paradiopatra</i> sp.1
٦٩	<i>Nothria</i> sp.
٦٩	<i>Diopatra</i> sp.1
٦٩	<i>Diopatra</i> sp.2
٧٠	<i>Diopatra</i> sp.3
٧٠	<i>Diopatra</i> sp.4
٧٠	<i>Paradiopatra</i> sp.2
٧١	<i>Diopatra</i> sp.5

۷۲	Lumbrineridae خانواده ۱۸-۳
۷۲	<i>Lumbrineris</i> sp.1
۷۳	<i>Lumbrineris bifurcate</i>
۷۳	<i>Lumbrineris</i> sp.2
۷۴	<i>Lumbrineris</i> sp.3
۷۴	<i>Abyssoninoe</i> sp.
۷۵	<i>Lumbrineris</i> sp.4
۷۵	<i>Lumbrineris luti</i>
۷۶	<i>Lumbrineris longifolia</i>
۷۶	<i>Lumbrineris</i> sp.5
۷۷	Paraonidae خانواده ۱۹-۳
۷۷	<i>Aricidea antennata</i>
۷۷	Eunicidae خانواده ۲۰-۳
۷۷	<i>Marphysa</i> sp.1
۷۸	<i>Marphysa</i> sp.2
۷۸	<i>Marphysa</i> sp.3
۷۸	<i>Eunice</i> sp.1
۷۹	<i>Eunice</i> sp.2
۷۹	<i>Eunice indica</i>
۸۰	Phyllodocidae خانواده ۲۱-۳
۸۰	<i>Nereiphylla</i> sp.
۸۰	<i>Nereiphylla castanea</i>
۸۱	<i>Phyllodoce mucosa</i>
۸۱	<i>Eteone</i> sp.
۸۲	<i>Nereiphylla castanea</i>
۸۲	<i>Eumida sanguinea</i>
۸۳	<i>Phyllodoce</i> sp.2
۸۳	Nephtyidae خانواده ۲۲-۳
۸۳	<i>Nephtys cirrosa</i>
۸۴	<i>Aglaophamus</i> sp.
۸۴	<i>Nephtys triangula</i>
۸۵	<i>Nephtys</i> sp.1

۸۵	<i>Nephtys</i> sp.2
۸۶	<i>Nephtys kersivalensis</i>
۸۶	<i>Nephtys</i> sp.3
۸۷	<i>Aglaophamus trissophyllus</i>
۸۸	<i>Nephtys pente</i>
۸۸	<i>Nephtys neopolybranchia</i>
۸۹	<i>Nephtys incisa</i>
۸۹	<i>Nephtys incisa</i>
۹۰	<i>Nephtys neopolybranchia</i>
۹۰	<i>Nephtys</i> sp.4
۹۰	<i>Nephtys</i> sp.5
۹۱	<i>Nephtys longosetosa</i>
۹۱	<i>Nephtys</i> sp.6
۹۱	<i>Nephtys</i> sp.7
۹۲	<i>Nephtys</i> sp.8
۹۲	Opheliidae - خانواده ۲۳-۳
۹۲	<i>Ophelina acuminata</i>
۹۳	Oweniidae - خانواده ۲۴-۳
۹۳	<i>Owenia fusiformis</i>
۹۴	Polynoidae - خانواده ۲۵-۳
۹۴	<i>Harmothoe</i> sp.
۹۴	<i>Lepidonotus</i> sp.
۹۵	Aphroditidae - خانواده ۲۶-۳
۹۵	<i>Aphrodita aculeata</i>
۹۶	Chrysopetalidae - خانواده ۲۷-۳
۹۶	<i>Chrysopetalum occidentale</i>
۹۷	Nereididae - خانواده ۲۸-۳
۹۷	<i>Perinereis heterodonta</i>
۹۸	<i>Perinereis nuntia</i>
۹۹	<i>Perinereis</i> sp.
۱۰۰	<i>Ceratonereis</i> sp.1
۱۰۱	<i>Ceratonereis</i> sp.2

۱۰۱	<i>Nicon sp.</i>
۱۰۲	۳-۲۹- خانواده Capitellidae
۱۰۲	<i>Dasybranchus sp.</i>
۱۰۲	<i>Notomastus latericeus</i>
۱۰۳	<i>Capitella sp.1</i>
۱۰۳	<i>Capitella sp.2</i>
۱۰۴	۳-۳۰- پتانسیل آبی پروری پرتاران و معرفی گونه های مستعد در صنعت آبی پروری
۱۰۶	منابع
۱۰۸	چکیده انگلیسی

چکیده

جمع آوری کرم‌های پرتار دریایی برای اضافه کردن آنها به رژیم‌های غذایی ذخیره مولدین گونه‌های پرورشی بسیار حائز اهمیت می‌باشد. بنابراین، آگاهی فزاینده‌ای از نقش بالقوه زیست توده کرم‌های پرتار در بهبود تولید ذخیره مولدین در بسیاری از بخش‌های صنعت آبی‌زی جهان وجود دارد، اما در مورد لیست گونه‌های موجود اطلاعات کمی وجود دارد و کمبود اطلاعات خصوصا از آبهای ایرانی منطقه مشاهده می‌شود. تاکنون تحقیقات ارزنده‌ای در زمینه تنوع زیستی خلیج فارس انجام شده است و نتایج این تحقیقات بیشتر بصورت مقالات علمی چاپ شده است. همچنین چند اطلس ارزنده در مورد ماهیان، نرم تنان، جلبک‌ها و خرچنگ‌ها در خلیج فارس در انتشارات داخلی و خارجی توسط محققان کشورمان به چاپ رسیده است، اما تاکنون اطلس جامعی در مورد پرتاران خلیج فارس تهیه و چاپ نشده است. بنابراین اطلس حاضر می‌تواند کمک شایانی به محققین کشور و شناخت ما از این ارگانسیم‌های ارزنده کند. در این پروژه نمونه‌برداری از ایستگاه‌های مختلف نوار ساحلی خلیج فارس در سه استان هرمزگان، بوشهر و خوزستان در ۴۱ ایستگاه و به مدت یک سال انجام گردید. جمع‌آوری نمونه‌های ماکروبتوز در هر ایستگاه با استفاده از نمونه بردار گرب ون وین (van Veen grab) انجام شد. در هر ایستگاه نمونه رسوب برای جداسازی و شناسایی کرم‌های پرتار برداشت شده و نمونه رسوب حاوی ماکروبتوزها با استفاده از الک ۰/۵ میلی متر شسته شدند. نمونه‌های رنگ آمیزی شده توسط رزبنگال در سینی تشریح، تخلیه و کار جداسازی ماکروبتوزها به دقت صورت گرفت. پرتاران جداسازی شده توسط استریومیکروسکوپ تا پایین‌ترین سطح ممکن با استفاده از کلیدهای شناسایی مربوطه، شناسایی شدند. طبق نتایج بدست آمده از پروژه حاضر در مجموع ۱۸۱ گونه متعلق به ۲۹ خانواده شناسایی و تصویربرداری شدند.

کلمات کلیدی: اطلس پرتاران، کفریان، تنوع زیستی، خلیج فارس